iure
...není nám to jedno

Iuridicum Remedium, o. s.
Pplk. Sochora 40, 170 00 Praha 7
tel.: 776 703 170
e-mail: iure@iure.org
www.iure.org

Kritika Analýzy bezpečnosti jednotlivých ulic a míst na území Prahy 1

Analýza, která má být projednána na zasedání zastupitelstva dne 17.10.2013 vykazuje podle našeho názoru řadu nedostatků, které jsou v rozporu s výše zmíněnými principy, na něž bychom vás chtěli touto cestou upozornit. Níže uvádíme v krátkém výčtu nedostatky, které považujeme za nejzávažnější.

- Analýza přes svůj název není analýzou bezpečnosti v jednotlivých místech MČ Praha 1, ale de facto návrhem zavedení nového kamerového systému spolu s několika doplňkovými opatřeními, jako je bezpečnost přechodů pro chodce apod. Zcela chybí posouzení toho, z jakého důvodu má být navrhovaný kamerový systém efektivnějším řešením problémů, než jiné prostředky, jako je investice do strážníků v ulicích, investice do osvětlení, úpravy veřejných prostranství apod. Vhodnost kamerového systému je prezentována jako fakt, který není nutno jakkoli zdůvodňovat. Je zjevné, že důvodem je i výběr dodavatele Analýzy, který je zároveň dodavatelem kamerových systémů. Uvedenou analýzu tak rozhodně nelze považovat za nezávislou.
- Chybí jakékoli konkrétní hodnocení toho, jak jednotlivé již instalované kamery pomáhají při naplnění účelu provozu kamerového systému, kterým by mělo být výlučně plnění úkolů městské nebo státní policie podle toho, kdo je správcem kamerového systému. Analýza obsahuje pouze obecné závěry o funkčnosti kamerového systému jako celku. Bohužel i to ale bez jakýchkoli čísel, které by dokládaly jeho efektivitu. (str. 15)
- Vypracování analýzy by měla předcházet i výzva občanům, aby sdělovali své poznatky a potřeby v souvislosti s řešením konkrétních bezpečnostních incidentlů ve vztahu ke kamerovým systémům. Z Analýzy nevyplývá, že by občané MČ Prahy 1 byli v této věci jakkoli osloveni nebo, že by jejich poznatky či doporučení byly jakkoli brány v potaz.
- Důvody instalace jednotlivých kamer jsou často nekonkrétní. Analýza tvrdí, že je založena na konzultacích a doporučeních. Ty ovšem blíže neurčuje, ani doporučení nijak nezdůvodňuje. Je zjevné, že Městská policie vždy bude podporovat rozšíření kamerového systému, stejně jako jakéhokoli jiného nástroje, který ji může pomoci v naplňování jejích úkolů, to samo o sobě ale bez náležitého zdůvodnění nemůže být důvodem proto, aby MČ těmto požadavkům vyhověla. (str. 25).
- Analýza doporučuje instalovat kamery před školami na území Prahy 1. Toto odůvodňuje tak, že zde„může docházet k distribuci drog nebo jiným nežádoucím skutečnostem“. Opět zcela chybí informace, zda k distribuci drog zde dochází, či co je myšleno „jinými nežádoucími skutečnostmi“. Podobným způsobem lze zdůvodnit instalaci kamery prakticky kdekoli. (str. 27)
- Některé kamery mají být vybaveny hlukovými mikrofony, aby se kontroloval hluk ze zahrádek u restaurací. Toto opatření je zjevně nepřiměřené. Mnohem efektivnější je vyslání hlídky v případě, že si na hluk někdo stěžuje. Předně mikrofon může hluk různým způsobem zkreslovat. Není zřejmé, jak bez zkreslení zvukové stopy měl být řešen problém, aby nedocházelo k nahrávání soukromých hovorů (jak analýza doporučuje). Hlídka především ale může věc řešit na místě a v případě, že je na místě skutečně hluk, tak toto i řešit bude muset. Pokud by na základě záznamu z mikrofonu hlídka

Sídlo: Vírská 278, Praha 14 - Kyje, 198 00 IČ: 265 34 487

Za podporu děkujeme:

FOND OTAKARA MOTEJLA
KohoVolit.eu
KPMG
TOMÁŠ RAŠOVSKÝ advokátní kancelář / law firm Brno - Praha - Bratislava
memepower

Iuridicum Remedium, o. s.
Pplk. Sochora 40, 170 00 Praha 7
tel.: 776 703 170
e-mail: iure@iure.org
www.iure.org

nereagovala na hlášení rušení nočního klidu, mohlo by to vést k zvýšení rizika konfliktů mezi stěžovatelem a provozovatelem zahrádky. A to v zásadě bez ohledu na to, zda v místě hluk je, nebo ne.(str. 28)

- Analýza navrhuje dále hlídání stavenišť kamerami za účelem dokumentace dodržování stavebních předpisů, stanovené doby prací, zajištění čistoty nebo míry hlučnosti v okolí stavby. V případě, kdy se nejedná primárně o odhalování kriminality je použití kamer zaznamenávajících osobní údaje osob ve veřejném prostoru nepřiměřeným nástrojem. V daném případě lze i pochybovat o přínosu takových kamer oproti neohlášeným návštěvám stavenišť příslušníky městské policie nebo jinými zaměstnanci úřadu MČ Praha 1 zodpovědnými za dohled nad dodržování příslušných předpisů. (str. 34)
- Analýza navrhuje zavedení i pokročilých možností detekce určitých jevů prostřednictvím kamer. Obecně by mělo platit, že tato detekce by měla sloužit k efektivnějšímu využívání kamery při současném snížení zásahu do soukromí občanů. Dobrým příkladem může být spuštění záznamu kamery v případě narušení určité monitorované zóny (např. u památek) nebo skrývání privátních zón. Naopak nevhodné jsou detekce shlukování většího počtu osob nebo „zbytečného postávání", které analýza také navrhuje. Ani v jednom případě se nejedná o žádné nezákonné jednání, postávat na ulici, stejně jako shlukovat se, žádný zákon nezakazuje, není tedy zřejmé, z jakého důvodu by měly být kamery vybaveny detekcí takového chování. (str. 57)
- Analýza zcela pomíjí publicitu stávajícího i navrhovaného městského kamerového systému. Občané se nemají šanci už dnes jednoduše dostat k informacím, kde jsou kamery umístěny, jaké jsou jejich úhly záběru. Nemohou si tak udělat představu o efektivitě konkrétních instalovaných kamer, nemohou se vyhnout sledování, ani nemohou efektivně využívat záběry z kamer (například upozornit na možnost využití kamerového záznamu v případě kriminálního činu). MČ Praha 1 by se měla inspirovat příkladem MČ Praha 6 (viz http://www.praha6.cz/kamery.html), která na internetových stránkách výčtu kamer zveřejňuje i mapy záběru kamer. (str. 40)

Tato kritika je zpracována občanským sdružením Iuridicum Remedium a vychází ze zásad Charty demokratického využívání bezpečnostních kamerových systémů, k níž přistoupila řada evropských měst. Tato Charta je považována odbornou veřejností za důležitý dokument definující obecné principy instalace a fungování bezpečnostních kamerových systémů ve městech.

Těmito zásadami jsou:

Princip legality – zavedení a využívání kamerových systémů je možné pouze při dodržení platné legislativy

Princip nezbytnosti – zavedení kamerového systému nesmí být bezúčelné

Princip přiměřenosti – zavedení, fungování a využívání kamerových systémů musí být přiměřené vzhledem k problémům, které má řešit

Princip transparentnosti – politika všech orgánů odpovědných za bezpečnostní kamerový systém musí být jasná a čitelná

Za podporu děkujeme:

FOND OTAKARA MOTEJLA
KohoVolit.eu
KPMG
TOMÁŠ RAŠOVSKÝ advokátní kancelář / law firm Brno - Praha - Bratislava
memepower

Princip odpovědnosti – jasné definování odpovědnosti orgánů, které kamerový systém provozují a využívají

Princip nezávislého dohledu – je nutné zavést nezávislý kontrolní mechanismus

Princip zapojení občanů – musí být vyvinuto veškeré úsilí k zapojení občanů do všech fází instalace a využívání kamerových systémů

Znění charty v českém jazyce je dostupné zde:

http://cctvcharter.eu/fileadmin/efus/CCTV_minisite_fichier/Charta/CCTV_Charter_CZ.pdf

Zpracoval:
Mgr. Jan Vobořil,
Iuridicum Remedium, o.s.
voboril@iure.org
16.10.2013

Za podporu děkujeme: